

ZÁZRAČNÝ

SUMEC

CLARA KUMAGAI

bambóok

LÁZRACŇKY
SUMEC

CLARA KUMAGAI

Clara Kumagai

Zázračný sumec

Vydala GRADA Slovakia s.r.o. pod značkou Bambook
Moskovská 29, 811 08 Bratislava 1
www.grada.sk
Tel.: +421 2 556 451 89
ako svojo 299. publikáciu.

Z anglického originálu *Catfish Rolling*, vydaného vydavateľstvom Head of Zeus Ltd.
v roku 2023, preložila do slovenčiny Alexandra Obšajtová.

Jazyková redakcia Anetta Letková
Grafická úprava a sadzba Zuzana Ondrovičová
Zodpovedná redaktorka Erika Hubčíková
Odborný garant Štefan Pecho ml. z Japonského centra

Vydanie 1., 2025
Počet strán 416
Tlač TISK CENTRUM s.r.o.

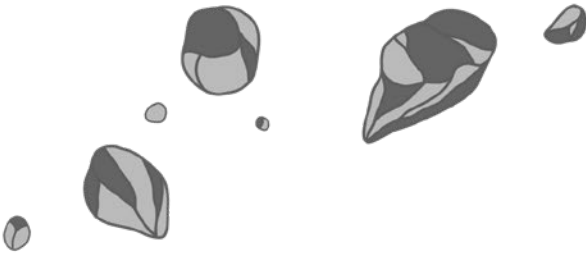
Text copyright © Clara Kumagai, 2023
Cover design: Andrew Davis

Slovak edition © GRADA Slovakia s.r.o., 2025
Translation © Alexandra Obšajtová, 2024
This translation of *Catfish Rolling* is published by GRADA Slovakia s.r.o.
by arrangement with Head of Zeus Ltd.

Upozornenie pre čitateľov a používateľov tejto knihy

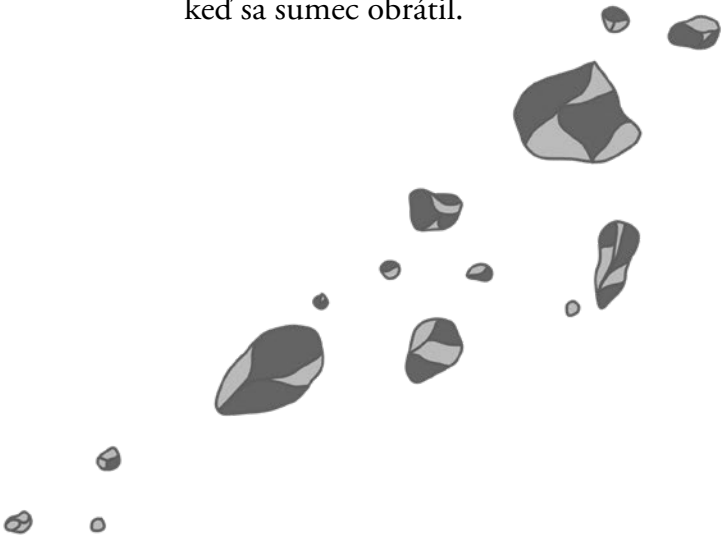
Všetky práva vyhradené. Žiadna časť tejto tlačenej či elektronickej knihy nesmie byť reprodukováná a šírená v papierovej, elektronickej či inej podobe bez predchádzajúceho písomného súhlasu vydavateľa. Neoprávnené použitie tejto knihy bude trestne stíhané. Automatizovaná analýza textov alebo údajov v zmysle článku 4 smernice 2019/790/EÚ a používanie tejto knihy na tréningovanie AI sú bez súhlasu nositeľa práv zakázané.

ISBN 978-80-8090-978-9 (ePub)
ISBN 978-80-8090-977-2 (pdf)
ISBN 978-80-8090-976-5 (print)

Pre RONALDA, ktorý vo mne
prebudil nespútanosť.

A pre všetkých, ktorých zasiahlo,
keď sa sumec obrátil.

永

PROLÓG

Hovorí sa, že pod japonským súostrovím žije sumec. Z toho dôvodu sa všetko trasie: sumec sa vrtí a točí v blate pod nami. Keď sa obracia, zem sa trasie, voda sa rozbúri, čas sa roztriešti a odchýli.

Toho sumca neznášam.

Stalo sa to na jar. Sakury sa vtedy podobali na oblaky – boli také ružové a nadýchané, akoby z nich čochvíľa mala opadávať cukrová vata. Raz som ochutnala sakurové moči a prekvapilo ma, že list, v ktorom bolo obalené, chutil slano. Vždy, keď sa mama nepozerala, ma starký krmil sladkými dango guľôčkami. Vtedy som mala jedenásť.

Boli sme s otcom v supermarkete. Mama zostala doma so starkým, vetrala futony. Vyvešala ich zo širokých okien na poschodí pozdĺž strechy. Požiadala ma, aby som jej pomohla, ale nechcelo sa mi. Ťukala som, až kým ma otec nezobral so sebou kúpiť niečo na večeru. Mama si len povzdychla a súhlasila.

Prechádzala som sa po uličkách, štouchala do záhadných balíčkov, vyberala som si sladkosti a nosila ich otcovi, aj keď mi väčšinu z nich zakázal zobrať. Napriek tomu, že sme do Japonska chodili aspoň raz ročne, stále som sa tu cítila ako v rozprávke, všetko tu bolo čudné a výrazne sfarbené. Otec nevzrušene tlačil vozík a diktoval mi veci z nákupného zoznamu, zatiaľ čo ja som doň pašovala rôzne sladkosti a dezerty.

„Fermentované sójové bôby,“ povedal. „Nakladaná biela redľkovka. Sušené morské riasy.“

Priniesla som ich a prezrela si obrázky, aby som zistila, či sú nápisy na nich napísané pomocou tých pár znakov kandži, ktoré sme sa stihli naučiť.

„Vezmi niečo sladké pre mamu,“ poznamenal otec.

„Idem na to!“ Je pravdepodobné, že sa bude ešte stále hnevať, že som nezostala doma, preto jej musím vybrať čosi špeciálne.

Rozhodla som sa pre moči zmrzlinu. Keď sa zem začala triasť, cítila som na ruke jej chlad.

Zopár ľudí zastalo, iní len pokrčili plecami a pokračovali v nakupovaní. Nebola som na zemetrasenia zvyknutá, preto som

ostala stáť a čakala, kým sa zem aspoň trochu upokojí. Avšak otrasy stále silneli a ľudia sa začali v panike, no kultivovane hrnúť k dverám. V tom momente z políc začali padať veci. Pritlačila som sa k boku chladiaceho boxu, až kým som nepočula otca, ako na mňa volá.

„Tu som, tu som!“ zakričala som naspäť.

Pribehol ku mne a schmatol ma za ruku. Ako sme sa ponáhľali von, poháre a fľaše okolo nás praskali. Všetci sme sa zhromaždili na parkovisku, ale zem sa triasla už tak veľmi, že bolo náročné udržať sa na nohách. Spadla som. Otec si ku mne čupol a obopol ma rukami. Bolo počuť škripanie, ktoré mi pripomenulo bránu mojej školy vo Vancouveri. Bola stará a kovová, a keď ste ju ťahali po nerovnom betóne, znela presne takto. Lenže tento zvuk bol stokrát silnejší. A ak bol toto zvuk brány, otvárala sa či zatvárala? Niečo zaprašalo, akoby sa niekde práve rozpadla budova alebo roztrieštilo sklo. No mohol to byť aj zvuk praskajúcej zeme, ktorá sa s hmotom rozdelila. Pod zemou bolo počuť hromy a blesky, niečo živé sa zvíjalo hlboko v jej centre.

Rukami som sa zaprela do zeme, aby som sa nadvihla, no možno som iba chcela udržať zem na svojom mieste. V tej chvíli som si uvedomila, že z obchodu som vybehla s moči zmrzlinou v ruke. Tá sa práve topila. *Dúfam, že sa mama nenahnevá*, pomyslela som si.

„Mama!“ skríkla som, a keď som sa pozrela na otca, vedela som, že myslíme na to isté.

Chcela som sa postaviť, ale otec ma stiahol naspäť. „Ešte nie,“ povedal. „Musíme počkať.“ Hlas mal pokojný, no držal ma tak silno, že som cítila, ako sa chveje.

Keď sa zem konečne prestala triasť, spustil sa poplach. Lomoz vyplašených ľudí silnel a všetci sme sa rozbehli k autám. Ľudia sa

rútili ulicami k svojim domovom, s telefónmi v rukách, snažiac sa dovolať rodičom a deťom.

Otec zavolať k nám domov. Mobil zvieral tesne pri uchu a čím dlhšie ho tam bez slova držal, tým rýchlejšie mi bilo srdce. Až kým sa mi z hukotu v ušiach nestal môj vlastný poplach. Vyťukal ďalšie číslo a potom ďalšie.

„Kde sú všetci?“ spýtala som sa.

Odpovedal mi: „Neviem.“

Nasadli sme do auta, aj keď sme nemali. Všade boli policajti, sanitky a hasičské autá, ale otec odignoroval každého, kto sa nás pokúsil zastaviť. Ako som sa pozerala z okna, videla som prepádajúce sa strechy domov, stúpajúci dym a všade plno ľudí. Niektorí kráčali, iní utekali a ďalší sa nehýbali vôbec.

Zmrzlinu som stále držala v ruke. Cez obal som cítila, že sa už takmer úplne roztopila. *Ak ju dám do mrazničky, bude to v poriadku. Znova ju zamrazím*, opakovala som si, ako sme sa viezli ďalej. *Znova zamrzne. Bude to v poriadku. Znova zamrzne.*

Otec spomalil a zanadával. Cestu pred nami blokovali autá natlačené jedno na druhom. Nehýbali sa. Stiahol okienko a zamával na okoloidúceho policajta. Ten zastavil a utierajúc si pot z čela nám oznámil, že ďalej ísť nemôžeme. Otec vytiahol telefón a začal písať, potom čakal. Ja som zatiaľ mlčky sedela. Ľudia začali vystupovať z áut. Niektorí sa vydali smerom vpred, iní sa vracali naspäť.

A potom sa niečo stalo. Vtedy som netušila, čo sa deje, ale bolo to niečo, čo som nikdy predtým necítila. Bolo to, ako keby sa niečo zmenilo. Akoby vzduch zhustol alebo prudko klesla teplota, alebo zhasli všetky svetlá, až na to, že nič z toho sa nestalo. Bol to pocit zmeny, pohybu, roztrieštenia. Otec to cítil tiež. Odtiahol

si mobil od ucha. Všetci okolo nás zmeraveli. Pridžžali sa jeden druhého, opierali sa o autá či o zem. Rádio náhle stíchlo.

Bolo to, ako keby sa svet zastavil. Na krátku chvíľu sme sa všetci iba vznášali, uviaznutí v priestore. Prasklo mi v ušiach a potom akoby sa so svišťaním vrátila gravitácia a zem sa znova pohla. Ako obrovská vlna, ktorá sa rozbije o pevninu. Všetkých nás odhodilo – niektorých dozadu, iných dopredu –, pretože to nebola voda alebo vietor, čo nás ovalilo. Bol to čas.

Myslím si, že som odpadla, pretože všetko zrazu upadlo do tmy. Keď som sa prebrala, otec ma držal na rukách aj napriek tomu, že som bola pre neho už príliš ťažká. Boli sme pri zátarase, ktorú postavili policajti. Kričal na nich, ale nechceli ho nechať prejsť. Ako som ležala v jeho náručí a pozerala sa na oblohu, pochopila som, že sa muselo stať niečo hrozné. Oblaky vyzerali roztrieštene, ako keby ich niekto rozkrájal obrovským nožom. Ponad budovy sa vznášali oblaky dymu, ktoré popri sebe stúpali raz rýchlejšie, potom pomalšie, akoby ich ťahali rôzne prúdy vzduchu.

Točila sa mi hlava a prišlo mi zle. Zaborila som si tvár do otcovej hrude. Prudko dýchal a srdce mu búšilo ako opretekty.

Postavil ma na zem. „Musíme ísť niekde do bezpečia, kde počkáme.“

Chytil ma za ruku a začal kráčať tak rýchlo, že som musela pobehnúť, aby som mu stačila. Kľučkovali sme pomedzi autá a ľudí a ja som sa dívala na zem, pretože som nechcela vidieť tú hrozivo vyzerajúcu oblohu. Všimla som si, že druhú ruku mám prázdnu. Stratila som maminu zmrzlinu. Zvreskla som a otec sa ku mne otočil.

„Čo sa deje?“

Vytrhla som sa z jeho zovretia a rozbehla sa naspäť k autu. Oproti nám však kráčalo toľko ľudí, ktorí sa snažili dostať preč, že som

sa medzi nimi zamotala. Otec na mňa kričal, ale ja som nechcela zastaviť. Išla som ďalej, až kým som necítila, ako ma prudko dvíha na ruky.

„Čo to robíš?“ zreval. Silno mnou zatriasol.

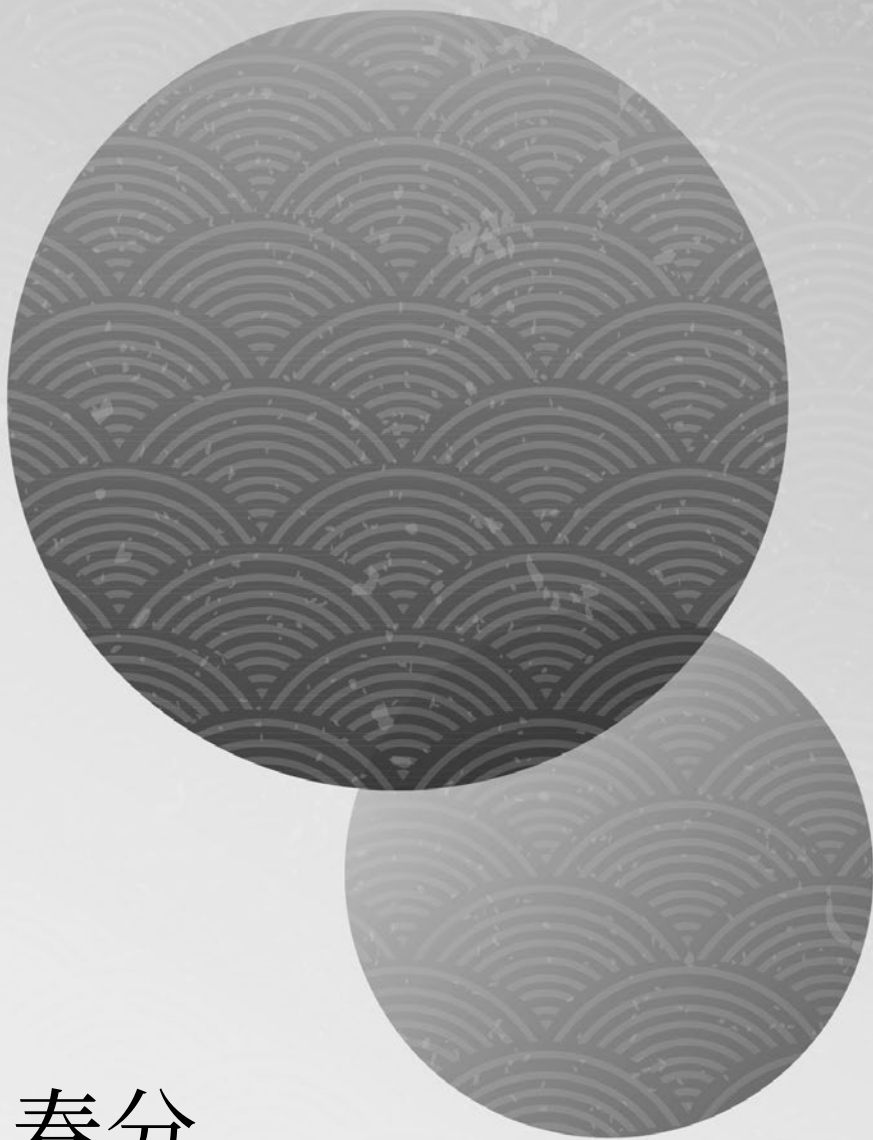
„Tá zmrzlina,“ začala som, „bola pre mamu. Stratila som ju. Je pre ňu.“

Možno to bolo tým, ako mnou triasol, ale rozplakala som sa. Otec ma objal, potom ma bez slova chytil za ruku a opäť sme sa spolu s ostatnými vybrali hore kopcom, usilujúc sa uniknúť pred tým, čo sa dialo za nami.

Boli sme otrasení. Celý náš svet sa pohol.

春分

JARNÁ ROVNODENNOST'

I

Nemala som v pláne ísť na slávnostné odovzdávanie maturitných vysvedčení, no napriek tomu som tu. Stolička ma tlačí, v uniforme je mi horúco a nepríjemne, aj keď je ešte len marec. A prečo vlastne práve dnes chce toľko ľudí niečo povedať a navyše to tak natahujú? Nie je zase tak veľa spôsobov, ako povedať, že by sme mali byť na seba hrdí, že by sme mali na sebe stále pracovať a že máme pred sebou svetlú budúcnosť. Nič z toho sa ma netýka, ale oči mojich spolužiakov sa lesknú a na ich tvárach vidieť odhodlanie a radosť. Pokúšam sa napodobniť ich výrazy, no nie je mi to prirodzené. Letmo sa pozriem na Kokiho, sediaceho na opačnom konci radu s ostatnými chlapcami, no ten sa díva priamo pred seba, tak ako všetci ostatní.

Snažím sa sústrediť na príhovor prezidenta študentského parlamentu, ktorý práve hovorí. Tiež sa mu tlačia slzy do očí – je to smiešne, pretože mi vždy pripadal ako vážny typ, ktorý prejavuje emócie len vtedy, keď dostáva známky. Zaujímalo by ma, na akú univerzitu plánuje ísť a či aj po príchode tam bude plakať. Keď sa jeho príhovor konečne skončí, nastane čas na odovzdávanie diplomov. V našom ročníku sú iba dve triedy a tá naša je na rade ako prvá. Úhľadne sa zoradíme a čakáme na moment, keď

sa budeme môcť prejsť po pódiu a preberieme si naše vznešené kusy papiera.

Pohľadom prebehnem po rodinných príslušníkoch a učiteľoch sediacych v publiku. Matky si utierajú slzy, niektorí otcovia tiež. Nenápadne začnem hľadať toho svojho, prejdem od mužov v čiernych oblekoch až po tých v tmavomodrých. Nie je tu. Predsa len je to nuda a ani mne by sa sem nechcelo prísť. Zovrie mi hrudník.

Som na rade. Sústredím sa na to, aby som nespadla, a snažím sa spomenúť si, ako vyzerá normálna chôdza. Vtom sa v zadnej časti sály ozve šuchot a šepot. Je to otec. Prikráda sa a usiluje sa nájsť si miesto v zadnom rade sedadiel. Skláňa hlavu, aby sa ospravedlnil, a ľudia ho nechávajú prejsť. Bledý so strapatými svetlosivými vlasmi a v obleku s pokrčenou košeľou si sadne na stoličku. Niektorí učitelia sa otočia a potom uprú zrak na mňa. Riaditeľ si odkašle. Uvedomím si, že stojím uprostred pódia, a od hanby očerveniem. Bez toho, aby som sa na neho pozrela, si od riaditeľa zoberiem diplom a utekám späť na svoje miesto. Pohľad upieram na strop, nie na spolužiakov alebo dozadu na otca, a tvárim sa, že hľadím ďaleko na svoju očarujúcu budúcnosť, a nie iba niekam do prázdna.

Dlho to nevydržím. Mrknem sa na hodinky. Hodinky sú nádherná vec. Držia čas na jednom mieste, pripevnený o vaše zápästie na pliešku s veľkosťou päťstojenovej mince. Vždy mám na sebe mamine hodinky. Sú škaredé. Striebristá oceľ je na okrajoch zájdená a ručičky sú na nich hrubé a rázne sa pohybujú po čiernych číslach na ciferníku s bielym podkladom. Nikdy ma nesklamali.

Ľudia mi hovoria, že sa príliš často pozerám na hodinky. Učiteľom to prekáža, lebo si myslia, že som drzá, ako keby som sa nudila alebo čakala, kým sa so mnou prestanú rozprávať. Ja však

jednoducho potrebujem vedieť, koľko je hodín a že čas plynie stále rovnako. Že ešte stále plynie.

Každý už dostal svoj diplom, no riaditeľ začne monotónne rozprávať o vytrvalosti a ja len rátam sekundy, ktoré mi už nikto nikdy nevráti. Niektorých ľudí v našom meste dochvíľnosť omrzela. Zahodili náramkové hodinky, všetky nástenné hodiny vyhodili do koša a rúru a ryžovar nastavili na 0.00. Možno sa im už zunovalo merať čas, keď si neboli istí, či je správny. Alebo to jednoducho nechceli vedieť.

Naša trieda je menšia, než keď som do nej pred siedmimi rokmi nastúpila. Veľa ľudí sa odsťahovalo na miesta, kde musia premýšľať o čase len vtedy, keď sa ponáhľajú na autobus, keď si robia vajíčka natvrdo alebo keď svojim deťom hovoria, že by už mali ísť spať. Iní začali byť časom posadnutí, napríklad ja. A môj otec.

„Čo sa to deje s časom, Sora-čan?“ spýta sa ma. „Ako? A prečo vlastne?“

Nepoznám odpoveď. Lenže on ju odo mňa ani nečaká. Iba vždy chce, aby som sa nad tým zamyslela. Nikdy sa nediví, prečo kontrolujem čas, pretože on to chápe. On ma naučil, že experimenty treba poctivo sledovať.

Znova sa zahľadím na Kokiho a ten sa na mňa úkosom pozrie. Zagúľam očami a on sa rýchlo zadíva pred seba, aby potlačil úsmev. Mne však do smiechu nie je.

Kokiho som spoznala ešte v starej časovej zóne, keď mali deti vo zvyku uzatvárať stávky o to, kto sa odváži prekročiť hranicu. Už vtedy sa na to podujal len málokto. Stalo sa to v jeden školský

deň tesne pred začiatkom letných prázdnin. Všetci boli celí bez seba z blížiaceho sa voľna. Vtedy som sa pripojila k skupinke spolužiakov z mojej triedy namiesto toho, aby som išla domov sama ako obvykle. Ponevierali sme sa po poliach, až sme sa dostali do riedkeho lesa, ktorý sa tiahol popri jednej z nestrážených častí hraničného plota. Niektorí spolužiaci vraveli, že tu už predtým boli. Zišli sme sa pri plote, v ktorom bola diera dosť veľká na to, aby sa cez ňu pretlačilo trinástročné decko. Viedla na miesto, kde čas plynul rýchlejšie.

Prešľapovali sme z nohy na nohu. Držala som sa vzadu a so záujmom pozorovala, čo sa bude diať. Spolužiaci boli oveľa slušnejší ako tí z mojej starej školy vo Vancouveri. Chlapci, ktorí nás sem priviedli, sa celú cestu smiali a strkali do seba. Zrazu sa však začali okúňať.

„Choď tam a prines niečo z tamtých domov,“ povedal jeden druhému. „Nech si to poriadne prezrieme.“

„Ty tam chod!“

„Nechcem sa vrátiť celý zošúverený!“

„Počula som, že ak tam strávíš príliš veľa času ako tí cudzinci, ktorí to skúmali, tak zošalieš,“ poznamenalo jedno dievča.

Nastalo ticho a cítila som, že sa na mňa boja pozrieť. Očervenela som.

Pozorovali ma, akoby čakali, že im poviem, že sú to iba klebety. Vtedy som však nevedela, že nie sú skutočné. Vtedy som o nich ešte nevedela.

Nikto nič nehovoril, tak som sa odhodlala: „Ja pôjdem.“

Chlapci, ktorí sa medzi sebou dohadovali, sa najskôr pozreli na mňa a potom jeden na druhého.

„Naozaj?“ spýtal sa prvý.

Prikývla som. Túto oblasť som ešte nepreskúmala. Prišlo mi vhodné spraviť to teraz. Prepchala som sa cez pletivo.

„Niečo nám prines!“ zakričalo na mňa dievča.

Zakývala som im a vykročila som.

Aj keď na tejto strane plota bolo oveľa menej stromov, tráva tu bola bujnejšia. Panovalo tu ticho. Neďaleko stálo zopár domov. Chcela som sa k nim rozbehnúť, ale sústredila som sa na kráčanie. Ponad plece som sa obzrela naspäť a videla som ich natlačených pri plote. Kvôli tomu, ako ma sledovali, som sa zamyslela, ktorá strana je vlastne bezpečnejšia a na ktorej chcem v skutočnosti zostať.

Prišla som k prvému z domov, ktorý bol kedysi bielej farby. Vchodové dvere boli zamknuté alebo len zaseknuté. Ďalší dom bol odomknutý. Zastala som na prahu a nazrela dnu. Vnútri vládla tma. V takýchto domoch som už predtým párkrát bola, no z toho, o čom rozprávali ostatní, ma oblieval studený pot a od strachu mi naskakovala husia koža.

Vošla som dovnútra a moje oči si zvykli na prítomie. Chvíľu som váhala, či vkročiť, no zem bola príliš špinavá na to, aby som sa vyzula.

„Prepáčte,“ zamrmlala som a so zvráštenou tvárou som prešla cez chodbu.

Vzduch bol horúci a dusný. Vstúpila som do kuchyne, ktorú som považovala za najlepšiu možnosť, pretože v nej ľudia trávia najviac času. Veľa tu však toho nebolo. Dom sa nachádzal blízko hranice a pravdepodobne ho dôkladne vypratali. Dokonca bolo možné, že ak rodina prišla predtým, ako postavili hranicu, mohla si zobrať svoje osobné veci. Skrinky zívali prázdnotou. Nenachádzala sa tu ani len stolička, ktorú by som mohla zobrať naspäť, ale bolo by vtipné vidieť výrazy ostatných, keby som dovliekla niečo